

מו:

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

עין משפט  
גון מצוה

מסורת הש"ס

(א) כלה יב [ע"פ] מפר  
כא: [ע"פ] (ב) פ"א  
ל"ל (ג) [ע"פ] (ד) [ע"פ]  
(ה) [ע"פ] (ו) [ע"פ]  
(ז) [ע"פ] (ח) [ע"פ]  
(ט) [ע"פ] (י) [ע"פ]  
(יא) [ע"פ] (יב) [ע"פ]  
(יג) [ע"פ] (יד) [ע"פ]  
(טו) [ע"פ] (טז) [ע"פ]  
(יז) [ע"פ] (יח) [ע"פ]  
(יט) [ע"פ] (כ) [ע"פ]  
(כא) [ע"פ] (כב) [ע"פ]  
(כג) [ע"פ] (כד) [ע"פ]  
(כה) [ע"פ] (כו) [ע"פ]  
(כז) [ע"פ] (כח) [ע"פ]  
(כט) [ע"פ] (ל) [ע"פ]

ואפ"כ. דעובר משום שדך לא תורעו) ויורש תולדה דורע כגון  
חורש לכסות את הוריעה: (י) ונכלאים ככרס. דכדאי דקא תרש  
מחפה כנלאים והמחפה כנלאים לוקה הרי מחפה. וי"ט הרי ששה.  
שניתן לאחורית מיתת ב"ד הוא דלוק  
לוקין עליו: וכן ונייר אביס  
הטומאה. שזה בית הקברות והוא  
כהן ונייר וזה כהן לאו דכדאי לנפש  
לא יעמאלי ולא דניור על נפש מה לא  
יבוא: אחר"כ. משום לאו ד"ע  
לא לילקי: דם לפור. הואיל ואי  
מומתי ליה פסרים וחיות טובא:  
כאבניס. ליה חזו לכסוי: ראויס  
לכוספן. קושיא היא: כלאחר יד.  
ע"י שני דשנות בעלמא הוא ויבין  
דמלאורייתא שרי פקע ליה מלקות:  
טיגא. טיגא לת ובלול: מסוקא.  
לך למה ראייה לורעה ואינה  
נעשית עפר אס נא ליתמשה היא  
מדבקת ונגלת: לוקה משום טבא:  
גיד ב"ע. ציטול שאינו רחוי ולוקה  
משום מבשל בשר בחלב אפילו הוא  
חול וקסבר יש כגידים כגומן טעם:  
וכבר הו: משום הכערה. שלא  
לנורן דהכערה מלאכה לעלמה  
ויבטול מלאכה לעלמן: גיד הנשה  
של נבלה. דלוקה על אפילו משום  
נכילה: פסים על אפילו. אוכל  
גיד ואוכל בשר בחלב: שלג על  
ציטולו. משום הכערה ד"ע ומשום  
ציטול ד"ע ומשום מבשל בשר  
בחלב אפילו בחול: ועילוי עשר  
מוקלס. דהשתא ליכא למימר  
הואיל דמלאורייתא אסור להשתמש  
בנאש מוקלס ד"ע: מוקלס דאורייתא.  
במתיא: וסביו. ויבטול עמונה אחר  
צורכיו) היום וצומד דבר זה לנורן  
היום דמשום טורה מלאכה שבת לא  
נרין דהכתיב) את אשר מחסו אפסו

אפילו ע"י ד"א אין מעשרין מזה על זה מירוש ודגן דגן ודגן אהן  
כלאים ע"י דבר אחר וכו' ע"י ד"א דקאמר לא קאי אדגן ודגן  
דכלאו דבר אחר מיחייב כתיס ועשרים לחוד וטעמא דר' יאשיה  
דכלאים ככרס לא מיחייב אלא בשלשה מינין וככלאי ורעיס מיחייב  
כ"י מינין מפרי: חריעת כלאים  
משמע כ"י מיני ורעיס ורעין לאו  
מן ורעיה הוא אכל אין לפרש משום  
דמשמע לא תורע כהדי כרמך כלאים  
אכל שדך בלא שום זרע קרי שדה  
דהא לא שייך לפרש כן גבי כהמקך  
ליפרוש ר"י קשה אמאי נקט שור  
ותמור כשור לחוד" ה"מ לאשכחי  
כלאים כשור פסולי המוקדשים  
דקאמר כ"י כמלא דמכות (דף כג.)  
לדמר רבי יתכן המנהיג כשור פסולי  
המוקדשים דלוקה משום דעשאו  
הכמוי ב' גופים דליקתק לנדי ואיל  
ולפ"ה ינחא דליכא כפסולי המוקדשי'  
לאו דמעילה ולפ"ה י"ל דמשום דעיקר  
כלאים כשור וכתמור כתיב נקט  
שור ותמור: ושביעית. למ"ד  
כ"פ"ק דמועד קטן (דף ג.) חורש  
בשביעית אינו לוקה מוקין הך דהכא  
בחורש ומחפה דמחפה מיב משום  
זרע: אחר"כ. א"א פ"חיים  
הוא"י והוי א"ביו דם ציפור. אס  
היה דם ציפור כמקום חרישה  
וככ"ג שחא היה מנקש עפר אחר  
יעג הדס או שטטש ע"י מים ולא  
יקום מצות כסיו וגם מיירי שאין  
יכול לקפלו ולטלו ולא לא כן לא  
שייך כהן לידמי עשה לא תעשה  
דקאמר ר"ל [בשבת] (דף ק"ג.) כל  
מקום שאחמה מולא עשה ולא תעשה  
אס אמה יכול לקיים שיהיה מוטב  
אס לאו ידעה עשה לא תעשה:  
כאבניס מקורחות. פ"י רכות  
שקן ראיית לוריעה

הגהות הב"ח

(א) הו"ס ד"ה ע"ה ולא  
הכסוי פ"י וכו' וכו' פ"י  
דהאי קרא משפטי כספס  
דכתיב ביה שם תמים א"כ  
אתא קרא שיבטול פסח  
מדבר שיבטול להיות  
אחת פ"י נקבה דהיינו  
הולין ולא ככור ושה  
אחת כתיב וקאמר וכו':

גליון הש"ס

ג"כ אחר"כ לא יחייב.  
פ"י טורין אהן מינין כלאים  
מולאים דף י' ד"ה ובלול:  
שם ותייב ע"י מוקלס.  
פ"י מנא"ס פ"י שביה  
פק"ט:

מוסף רש"י

רשביעית. נמי מוסק  
ורע כשביעית וכו'כ  
כא. ביום טוב. דקדקע  
חרישה ביו"ט. וכו'. כהן  
ונייר אבית הטומאה.  
כתיב והוא טור והלך  
במקום עומא אחר  
מחשבו. דלכא מה לאו  
משום הין לנפש לא יעמא  
בעמיו. וחד משום טור  
על כל נפשות מה לא  
יבוא. וכו'. לוקה משום  
מבשל גיד ביו"ט.  
שכשול אס מלאכה הוא.  
ויבטול גיד דבר האסור  
ואינו רחוי אפילו ועמד  
כאסור לא תפטר כל  
מלאכה דלא תפטר אלא  
לנורן וביצה יב. משום  
מבשל בשר בחלב.  
לאו משום י"ט. דמלקות  
דכסוי י"ט אס מה לאו.  
אלא אפילו הוא חול לוקה  
משום מבשל בשר בחלב.  
דכתיב לא תבשל בשר בחלב  
שלא תפסו. אחר לאסור  
אפילו וחד לאסור הלאה  
וחד לאסור בשול וכו'.  
משום הבערה. היא  
מלאכה לעלמה. וקא סבר  
יש חלוק מלאכות ליום  
טוב ולקוח שמים על שמי  
מלאכות משום י"ט. ע"כ  
י' דאי היה אינו מנסיד  
וחכמו מבשל חו מרובו  
מינין. דמעבר ומשול  
אמת מלאכות ומכא כב.

ושביעית ביום טוב כהן ונייר אבית הטומאה  
ואי אמרינן הואיל אחר"כ. לא יחייב הואיל  
והוי לכיסוי דם ציפור א"ר פסא בר שמואל  
באבנים מקורחות ראויות לכותשן וכתושה  
ביום טוב מי שרי ראויות לכותשן כלאחר יד  
בזונמא זונמא בר זריעה זונמא מלמעלה  
ועפר תיחוח מלמטה ותיפוק ליה משום עפר  
תיחוח אלא אמר מד בר רב אשי כמינא  
ושינא בר זריעה הוא במתנתא איתוביה  
אביי המבשל גיד הנשה בחלב ביו"ט  
ואוכלו לוקה חמש לוקה משום מבשל גיד  
ביום טוב ולוקה משום אוכל גיד ולוקה  
משום מבשל בשר בחלב ולוקה משום  
אוכל בשר בחלב ולוקה משום הבערה  
ואי אמרינן הואיל אהבערה לא יחייב  
הואיל דחוי ליה לצרכו אמר ליה אפיק  
הבערה ועייל גיד הנשה של נכילה והתני  
רבי חייא לוקין שתיים על אכילתו ושלוש  
על בישולו ואי איתא שלש על אכילתו  
מיבעי ליה אלא אפיק הבערה ועייל עצי  
מוקצה ומוקצה דאורייתא הוא א"ל אין דכתיב  
ויהיה ביום הששי והכינו את אשר יביאו  
ואוהרתה מהבא: מלא תעשה כל מלאכה  
א"ל והא את הוא דאמרת בעאי מיניה מרב  
חסדא ואמרי לה בעאי מיניה מרב הונא הביא  
שה מאפר ושחטו תמיד ביו"ט מהו ואת  
אמרת לן (אמר לי) עלה נשה ולא הבכור  
אחת ואלא מעשר מן הצאן ואלא הפלגם  
מן

מיהו לא חוי לכסוי עד שיכתוש וגבי בית הכסא נמי לפי שהן רכות  
לריות וימר לקיטת מנסתן קאים ולא כפ"ה דפ"י התם כ"י כירה  
(שבת מג.) מקורחות חדות דהכא לא ח"ש ורש"י ממקו כהן מן  
הספרים: בתי"שה ב"ש מי שרי. הקשה ריב"ז מאי פריך  
הא ודאי שרי כמו חרישה דשרי משום הואיל הכא נמי כתישה ועוד  
ימימה היכי פריך הכא דלימי עשה דכסי וידעה לאו ד"ע הא אין  
זימה נדמה מפני עשה דהא תנן כביד לזין [קטן פג.] אין שריפת  
קדשים דוחה י"ט וכ"פ כמה מדליקין (שבת כד.) יליף מקראי או  
משום דמסקי רב אשי התם ד"ע עשה ולא תעשה הוא ואין עשה  
דוחה לא תעשה ועשה ומפרש רש"י הואיל וחוי לכסוי דם ציפור לא  
משום דמה חקאמר אלא משום דלא לא נריך לחרישה אלא לעפרה  
ועוד לודעתק גומא ואינו נריך אלא לעפרה פטור משום דהי  
מלאכה שאין צריכה לגופה והשתא פריך שפיר כתישה ב"ע מי  
שרי דכתישה הוי כעמינה וצריכה לגופה הוא שממכוון לעשות

גליון הש"ס

ואת אשר תבשלו בשלו וכו'ן דלאו מומון הוא והכתוב קראו הכנה  
הוא לה מלאכה ועבר עליה משום לא תעשה כל מלאכה: בעלי.  
שאלמי: מאפר. אהו ומוקלס הוא שאינו נכנס ליישוב ימים רבים:  
סמיד. עולה של ציבור: מהו. לקרב: שה ולא את הככור.  
מתמימא היא ודכשה קרא דייחוקאל (מה) גבי אבית ושה אחת  
מן האלן מן המאמים משמקה ישראל: שה ולא את הככור.  
דשה משמע עינא רחוי להיות בין זכר בין נקבה דכילן ככלל  
שה וככור אינו אלא זכר: ולא מעשר. דמעשר כהמה אינו  
רחוי להקריבו לקרבן אחר והכי משמע אחד שיהא לבד ולא זה  
שאינו נא אלא מכלל עשרה: מן האלן. ולא כל האלן מיעוטא  
הוא להוינא. פלגס ינא מכלל ככש וככלל חיל לא נא והיינו כל  
חודש שלשה דככש כן שנה הוא חיל משכונס לשנה  
שניה חודש שלס והכי מפרש לה כמס' פרה (פ"א משנה ג.)  
מן

ואת אשר תבשלו בשלו וכו'ן דלאו מומון הוא והכתוב קראו הכנה  
הוא לה מלאכה ועבר עליה משום לא תעשה כל מלאכה: בעלי.  
שאלמי: מאפר. אהו ומוקלס הוא שאינו נכנס ליישוב ימים רבים:  
סמיד. עולה של ציבור: מהו. לקרב: שה ולא את הככור.  
מתמימא היא ודכשה קרא דייחוקאל (מה) גבי אבית ושה אחת  
מן האלן מן המאמים משמקה ישראל: שה ולא את הככור.  
דשה משמע עינא רחוי להיות בין זכר בין נקבה דכילן ככלל  
שה וככור אינו אלא זכר: ולא מעשר. דמעשר כהמה אינו  
רחוי להקריבו לקרבן אחר והכי משמע אחד שיהא לבד ולא זה  
שאינו נא אלא מכלל עשרה: מן האלן. ולא כל האלן מיעוטא  
הוא להוינא. פלגס ינא מכלל ככש וככלל חיל לא נא והיינו כל  
חודש שלשה דככש כן שנה הוא חיל משכונס לשנה  
שניה חודש שלס והכי מפרש לה כמס' פרה (פ"א משנה ג.)  
מן

עפר לכסות ולא משתרי לנורן כסיו דאין עשה דוחה לא תעשה  
הוא כדמונה כ"פ"ק דתנינה (דף י.) והכא כעדה דלוריעה קיימא  
שמשבת את השדה כחרישה ואפילו אי הוה התם דם ציפור חייב אי  
חריש בארעא דליה ואי אמרת הואיל ואי הוי מלאכה שאין צריכה  
לגופה דחרישה ורעיס כתיס ועשרים לחוד וטעמא דר' יאשיה  
דכלאים ככרס לא מיחייב אלא בשלשה מינין וככלאי ורעיס מיחייב  
כ"י מינין מפרי: חריעת כלאים  
משמע כ"י מיני ורעיס ורעין לאו  
מן ורעיה הוא אכל אין לפרש משום  
דמשמע לא תורע כהדי כרמך כלאים  
אכל שדך בלא שום זרע קרי שדה  
דהא לא שייך לפרש כן גבי כהמקך  
ליפרוש ר"י קשה אמאי נקט שור  
ותמור כשור לחוד" ה"מ לאשכחי  
כלאים כשור פסולי המוקדשים  
דקאמר כ"י כמלא דמכות (דף כג.)  
לדמר רבי יתכן המנהיג כשור פסולי  
המוקדשים דלוקה משום דעשאו  
הכמוי ב' גופים דליקתק לנדי ואיל  
ולפ"ה ינחא דליכא כפסולי המוקדשי'  
לאו דמעילה ולפ"ה י"ל דמשום דעיקר  
כלאים כשור וכתמור כתיב נקט  
שור ותמור: ושביעית. למ"ד  
כ"פ"ק דמועד קטן (דף ג.) חורש  
בשביעית אינו לוקה מוקין הך דהכא  
בחורש ומחפה דמחפה מיב משום  
זרע: אחר"כ. א"א פ"חיים  
הוא"י והוי א"ביו דם ציפור. אס  
היה דם ציפור כמקום חרישה  
וככ"ג שחא היה מנקש עפר אחר  
יעג הדס או שטטש ע"י מים ולא  
יקום מצות כסיו וגם מיירי שאין  
יכול לקפלו ולטלו ולא לא כן לא  
שייך כהן לידמי עשה לא תעשה  
דקאמר ר"ל [בשבת] (דף ק"ג.) כל  
מקום שאחמה מולא עשה ולא תעשה  
אס אמה יכול לקיים שיהיה מוטב  
אס לאו ידעה עשה לא תעשה:  
כאבניס מקורחות. פ"י רכות  
שקן ראיית לוריעה

גליון הש"ס

ואת אשר תבשלו בשלו וכו'ן דלאו מומון הוא והכתוב קראו הכנה  
הוא לה מלאכה ועבר עליה משום לא תעשה כל מלאכה: בעלי.  
שאלמי: מאפר. אהו ומוקלס הוא שאינו נכנס ליישוב ימים רבים:  
סמיד. עולה של ציבור: מהו. לקרב: שה ולא את הככור.  
מתמימא היא ודכשה קרא דייחוקאל (מה) גבי אבית ושה אחת  
מן האלן מן המאמים משמקה ישראל: שה ולא את הככור.  
דשה משמע עינא רחוי להיות בין זכר בין נקבה דכילן ככלל  
שה וככור אינו אלא זכר: ולא מעשר. דמעשר כהמה אינו  
רחוי להקריבו לקרבן אחר והכי משמע אחד שיהא לבד ולא זה  
שאינו נא אלא מכלל עשרה: מן האלן. ולא כל האלן מיעוטא  
הוא להוינא. פלגס ינא מכלל ככש וככלל חיל לא נא והיינו כל  
חודש שלשה דככש כן שנה הוא חיל משכונס לשנה  
שניה חודש שלס והכי מפרש לה כמס' פרה (פ"א משנה ג.)  
מן

עפר לכסות ולא משתרי לנורן כסיו דאין עשה דוחה לא תעשה  
הוא כדמונה כ"פ"ק דתנינה (דף י.) והכא כעדה דלוריעה קיימא  
שמשבת את השדה כחרישה ואפילו אי הוה התם דם ציפור חייב אי  
חריש בארעא דליה ואי אמרת הואיל ואי הוי מלאכה שאין צריכה  
לגופה דחרישה ורעיס כתיס ועשרים לחוד וטעמא דר' יאשיה  
דכלאים ככרס לא מיחייב אלא בשלשה מינין וככלאי ורעיס מיחייב  
כ"י מינין מפרי: חריעת כלאים  
משמע כ"י מיני ורעיס ורעין לאו  
מן ורעיה הוא אכל אין לפרש משום  
דמשמע לא תורע כהדי כרמך כלאים  
אכל שדך בלא שום זרע קרי שדה  
דהא לא שייך לפרש כן גבי כהמקך  
ליפרוש ר"י קשה אמאי נקט שור  
ותמור כשור לחוד" ה"מ לאשכחי  
כלאים כשור פסולי המוקדשים  
דקאמר כ"י כמלא דמכות (דף כג.)  
לדמר רבי יתכן המנהיג כשור פסולי  
המוקדשים דלוקה משום דעשאו  
הכמוי ב' גופים דליקתק לנדי ואיל  
ולפ"ה ינחא דליכא כפסולי המוקדשי'  
לאו דמעילה ולפ"ה י"ל דמשום דעיקר  
כלאים כשור וכתמור כתיב נקט  
שור ותמור: ושביעית. למ"ד  
כ"פ"ק דמועד קטן (דף ג.) חורש  
בשביעית אינו לוקה מוקין הך דהכא  
בחורש ומחפה דמחפה מיב משום  
זרע: אחר"כ. א"א פ"חיים  
הוא"י והוי א"ביו דם ציפור. אס  
היה דם ציפור כמקום חרישה  
וככ"ג שחא היה מנקש עפר אחר  
יעג הדס או שטטש ע"י מים ולא  
יקום מצות כסיו וגם מיירי שאין  
יכול לקפלו ולטלו ולא לא כן לא  
שייך כהן לידמי עשה לא תעשה  
דקאמר ר"ל [בשבת] (דף ק"ג.) כל  
מקום שאחמה מולא עשה ולא תעשה  
אס אמה יכול לקיים שיהיה מוטב  
אס לאו ידעה עשה לא תעשה:  
כאבניס מקורחות. פ"י רכות  
שקן ראיית לוריעה

עפר לכסות ולא משתרי לנורן כסיו דאין עשה דוחה לא תעשה  
הוא כדמונה כ"פ"ק דתנינה (דף י.) והכא כעדה דלוריעה קיימא  
שמשבת את השדה כחרישה ואפילו אי הוה התם דם ציפור חייב אי  
חריש בארעא דליה ואי אמרת הואיל ואי הוי מלאכה שאין צריכה  
לגופה דחרישה ורעיס כתיס ועשרים לחוד וטעמא דר' יאשיה  
דכלאים ככרס לא מיחייב אלא בשלשה מינין וככלאי ורעיס מיחייב  
כ"י מינין מפרי: חריעת כלאים  
משמע כ"י מיני ורעיס ורעין לאו  
מן ורעיה הוא אכל אין לפרש משום  
דמשמע לא תורע כהדי כרמך כלאים  
אכל שדך בלא שום זרע קרי שדה  
דהא לא שייך לפרש כן גבי כהמקך  
ליפרוש ר"י קשה אמאי נקט שור  
ותמור כשור לחוד" ה"מ לאשכחי  
כלאים כשור פסולי המוקדשים  
דקאמר כ"י כמלא דמכות (דף כג.)  
לדמר רבי יתכן המנהיג כשור פסולי  
המוקדשים דלוקה משום דעשאו  
הכמוי ב' גופים דליקתק לנדי ואיל  
ולפ"ה ינחא דליכא כפסולי המוקדשי'  
לאו דמעילה ולפ"ה י"ל דמשום דעיקר  
כלאים כשור וכתמור כתיב נקט  
שור ותמור: ושביעית. למ"ד  
כ"פ"ק דמועד קטן (דף ג.) חורש  
בשביעית אינו לוקה מוקין הך דהכא  
בחורש ומחפה דמחפה מיב משום  
זרע: אחר"כ. א"א פ"חיים  
הוא"י והוי א"ביו דם ציפור. אס  
היה דם ציפור כמקום חרישה  
וככ"ג שחא היה מנקש עפר אחר  
יעג הדס או שטטש ע"י מים ולא  
יקום מצות כסיו וגם מיירי שאין  
יכול לקפלו ולטלו ולא לא כן לא  
שייך כהן לידמי עשה לא תעשה  
דקאמר ר"ל [בשבת] (דף ק"ג.) כל  
מקום שאחמה מולא עשה ולא תעשה  
אס אמה יכול לקיים שיהיה מוטב  
אס לאו ידעה עשה לא תעשה:  
כאבניס מקורחות. פ"י רכות  
שקן ראיית לוריעה

גליון הש"ס

ואת אשר תבשלו בשלו וכו'ן דלאו מומון הוא והכתוב קראו הכנה  
הוא לה מלאכה ועבר עליה משום לא תעשה כל מלאכה: בעלי.  
שאלמי: מאפר. אהו ומוקלס הוא שאינו נכנס ליישוב ימים רבים:  
סמיד. עולה של ציבור: מהו. לקרב: שה ולא את הככור.  
מתמימא היא ודכשה קרא דייחוקאל (מה) גבי אבית ושה אחת  
מן האלן מן המאמים משמקה ישראל: שה ולא את הככור.  
דשה משמע עינא רחוי להיות בין זכר בין נקבה דכילן ככלל  
שה וככור אינו אלא זכר: ולא מעשר. דמעשר כהמה אינו  
רחוי להקריבו לקרבן אחר והכי משמע אחד שיהא לבד ולא זה  
שאינו נא אלא מכלל עשרה: מן האלן. ולא כל האלן מיעוטא  
הוא להוינא. פלגס ינא מכלל ככש וככלל חיל לא נא והיינו כל  
חודש שלשה דככש כן שנה הוא חיל משכונס לשנה  
שניה חודש שלס והכי מפרש לה כמס' פרה (פ"א משנה ג.)  
מן

עפר לכסות ולא משתרי לנורן כסיו דאין עשה דוחה לא תעשה  
הוא כדמונה כ"פ"ק דתנינה (דף י.) והכא כעדה דלוריעה קיימא  
שמשבת את השדה כחרישה ואפילו אי הוה התם דם ציפור חייב אי  
חריש בארעא דליה ואי אמרת הואיל ואי הוי מלאכה שאין צריכה  
לגופה דחרישה ורעיס כתיס ועשרים לחוד וטעמא דר' יאשיה  
דכלאים ככרס לא מיחייב אלא בשלשה מינין וככלאי ורעיס מיחייב  
כ"י מינין מפרי: חריעת כלאים  
משמע כ"י מיני ורעיס ורעין לאו  
מן ורעיה הוא אכל אין לפרש משום  
דמשמע לא תורע כהדי כרמך כלאים  
אכל שדך בלא שום זרע קרי שדה  
דהא לא שייך לפרש כן גבי כהמקך  
ליפרוש ר"י קשה אמאי נקט שור  
ותמור כשור לחוד" ה"מ לאשכחי  
כלאים כשור פסולי המוקדשים  
דקאמר כ"י כמלא דמכות (דף כג.)  
לדמר רבי יתכן המנהיג כשור פסולי  
המוקדשים דלוקה משום דעשאו  
הכמוי ב' גופים דליקתק לנדי ואיל  
ולפ"ה ינחא דליכא כפסולי המוקדשי'  
לאו דמעילה ולפ"ה י"ל דמשום דעיקר  
כלאים כשור וכתמור כתיב נקט  
שור ותמור: ושביעית. למ"ד  
כ"פ"ק דמועד קטן (דף ג.) חורש  
בשביעית אינו לוקה מוקין הך דהכא  
בחורש ומחפה דמחפה מיב משום  
זרע: אחר"כ. א"א פ"חיים  
הוא"י והוי א"ביו דם ציפור. אס  
היה דם ציפור כמקום חרישה  
וככ"ג שחא היה מנקש עפר אחר  
יעג הדס או שטטש ע"י מים ולא  
יקום מצות כסיו וגם מיירי שאין  
יכול לקפלו ולטלו ולא לא כן לא  
שייך כהן לידמי עשה לא תעשה  
דקאמר ר"ל [בשבת] (דף ק"ג.) כל  
מקום שאחמה מולא עשה ולא תעשה  
אס אמה יכול לקיים שיהיה מוטב  
אס לאו ידעה עשה לא תעשה:  
כאבניס מקורחות. פ"י רכות  
שקן ראיית לוריעה

עפר לכסות ולא משתרי לנורן כסיו דאין עשה דוחה לא תעשה  
הוא כדמונה כ"פ"ק דתנינה (דף י.) והכא כעדה דלוריעה קיימא  
שמשבת את השדה כחרישה ואפילו אי הוה התם דם ציפור חייב אי  
חריש בארעא דליה ואי אמרת הואיל ואי הוי מלאכה שאין צריכה  
לגופה דחרישה ורעיס כתיס ועשרים לחוד וטעמא דר' יאשיה  
דכלאים ככרס לא מיחייב אלא בשלשה מינין וככלאי ורעיס מיחייב  
כ"י מינין מפרי: חריעת כלאים  
משמע כ"י מיני ורעיס ורעין לאו  
מן ורעיה הוא אכל אין לפרש משום  
דמשמע לא תורע כהדי כרמך כלאים  
אכל שדך בלא שום זרע קרי שדה  
דהא לא שייך לפרש כן גבי כהמקך  
ליפרוש ר"י קשה אמאי נקט שור  
ותמור כשור לחוד" ה"מ לאשכחי  
כלאים כשור פסולי המוקדשים  
דקאמר כ"י כמלא דמכות (דף כג.)  
לדמר רבי יתכן המנהיג כשור פסולי  
המוקדשים דלוקה משום דעשאו  
הכמוי ב' גופים דליקתק לנדי ואיל  
ולפ"ה ינחא דליכא כפסולי המוקדשי'  
לאו דמעילה ולפ"ה י"ל דמשום דעיקר  
כלאים כשור וכתמור כתיב נקט  
שור ותמור: ושביעית. למ"ד  
כ"פ"ק דמועד קטן (דף ג.) חורש  
בשביעית אינו לוקה מוקין הך דהכא  
בחורש ומחפה דמחפה מיב משום  
זרע: אחר"כ. א"א פ"חיים  
הוא"י והוי א"ביו דם ציפור. אס  
היה דם ציפור כמקום חרישה  
וככ"ג שחא היה מנקש עפר אחר  
יעג הדס או שטטש ע"י מים ולא  
יקום מצות כסיו וגם מיירי שאין  
יכול לקפלו ולטלו ולא לא כן לא  
שייך כהן לידמי עשה לא תעשה  
דקאמר ר"ל [בשבת] (דף ק"ג.) כל  
מקום שאחמה מולא עשה ולא תעשה  
אס אמה יכול לקיים שיהיה מוטב  
אס לאו ידעה עשה לא תעשה:  
כאבניס מקורחות. פ"י רכות  
שקן ראיית לוריעה

גליון הש"ס

ואת אשר תבשלו בשלו וכו'ן דלאו מומון הוא והכתוב קראו הכנה  
הוא לה מלאכה ועבר עליה משום לא תעשה כל מלאכה: בעלי.  
שאלמי: מאפר. אהו ומוקלס הוא שאינו נכנס ליישוב ימים רבים:  
סמיד. עולה של ציבור: מהו. לקרב: שה ולא את הככור.  
מתמימא היא ודכשה קרא דייחוקאל (מה) גבי אבית ושה אחת  
מן האלן מן המאמים משמקה ישראל: שה ולא את הככור.  
דשה משמע עינא רחוי להיות בין זכר בין נקבה דכילן ככלל  
שה וככור אינו אלא זכר: ולא מעשר. דמעשר כהמה אינו  
רחוי להקריבו לקרבן אחר והכי משמע אחד שיהא לבד ולא זה  
שאינו נא אלא מכלל עשרה: מן האלן. ולא כל האלן מיעוטא  
הוא להוינא. פלגס ינא מכלל ככש וככלל חיל לא נא והיינו כל  
חודש שלשה דככש כן שנה הוא חיל משכונס לשנה  
שניה חודש שלס והכי מפרש לה כמס' פרה (פ"א משנה ג.)  
מן

עפר לכסות ולא משתרי לנורן כסיו דאין עשה דוחה לא תעשה  
הוא כדמונה כ"פ"ק דתנינה (דף י.) והכא כעדה דלוריעה קיימא  
שמשבת את השדה כחרישה ואפילו אי הוה התם דם ציפור חייב אי  
חריש בארעא דליה ואי אמרת הואיל ואי הוי מלאכה שאין צריכה  
לגופה דחרישה ורעיס כתיס ועשרים לחוד וטעמא דר' יאשיה  
דכלאים ככרס לא מיחייב אלא בשלשה מינין וככלאי ורעיס מיחייב  
כ"י מינין מפרי: חריעת כלאים  
משמע כ"י מיני ורעיס ורעין לאו  
מן ורעיה הוא אכל אין לפרש משום  
דמשמע לא תורע כהדי כרמך כלאים  
אכל שדך בלא שום זרע קרי שדה  
דהא לא שייך לפרש כן גבי כהמקך  
ליפרוש ר"י קשה אמאי נקט שור  
ותמור כשור לחוד" ה"מ לאשכחי  
כלאים כשור פסולי המוקדשים  
דקאמר כ"י כמלא דמכות (דף כג.)  
לדמר רבי יתכן המנהיג כשור פסולי  
המוקדשים דלוקה משום דעשאו  
הכמוי ב' גופים דליקתק לנדי ואיל  
ולפ"ה ינחא דליכא כפסולי המוקדשי'  
לאו דמעילה ולפ"ה י"ל דמשום דעיקר  
כלאים כשור וכתמור כתיב נקט  
שור ותמור: ושביעית. למ"ד  
כ"פ"ק דמועד קטן (דף ג.) חורש  
בשביעית אינו לוקה מוקין הך דהכא  
בחורש ומחפה דמחפה מיב משום  
זרע: אחר"כ. א"א פ"חיים  
הוא"י והוי א"ביו דם ציפור. אס  
היה דם ציפור כמקום חרישה  
וככ"ג שחא היה מנקש עפר אחר  
יעג הדס או שטטש ע"י מים ולא  
יקום מצות כסיו וגם מיירי שאין  
יכול לקפלו ולטלו ולא לא כן לא  
שייך כהן לידמי עשה לא תעשה  
דקאמר ר"ל [בשבת] (דף ק"ג.) כל  
מקום שאחמה מולא עשה ולא תעשה  
אס אמה יכול לקיים שיהיה מוטב  
אס לאו ידעה עשה לא תעשה:  
כאבניס מקורחות. פ"י רכות  
שקן ראיית לוריעה

עפר לכסות ולא משתרי לנורן כסיו דאין עשה דוחה לא תעשה  
הוא כדמונה כ"פ"ק דתנינה (דף י.) והכא כעדה דלוריעה קיימא  
שמשבת את השדה כחרישה ואפילו אי הוה התם דם ציפור חייב אי  
חריש בארעא דליה ואי אמרת הואיל ואי הוי מלאכה שאין צריכה  
לגופה דחרישה ורעיס כתיס ועשרים לחוד וטעמא דר' יאשיה  
דכלאים ככרס לא מיחייב אלא בשלשה מינין וככלאי ורעיס מיחייב  
כ"י מינין מפרי: חריעת כלאים  
משמע כ"י מיני ורעיס ורעין לאו  
מן ורעיה הוא אכל אין לפרש משום  
דמשמע לא תורע כהדי כרמך כלאים  
אכל שדך בלא שום זרע קרי שדה  
דהא לא שייך לפרש כן גבי כהמקך  
ליפרוש ר"י קשה אמאי נקט שור  
ותמור כשור לחוד" ה"מ לאשכחי  
כלאים כשור פסולי המוקדשים  
דקאמר כ"י כמלא דמכות (דף כג.)  
לדמר רבי יתכן המנהיג כשור פסולי  
המוקדשים דלוקה משום דעשאו  
הכמוי ב' גופים דליקתק לנדי ואיל  
ולפ"ה ינחא דליכא כפסולי המוקדשי'  
לאו דמעילה ולפ"ה י"ל דמשום דעיקר  
כלאים כשור וכתמור כתיב נקט  
שור ותמור: ושביעית. למ"ד  
כ"פ"ק דמועד קטן (דף ג.) חורש  
בשביעית אינו לוקה מוקין הך דהכא  
בחורש ומחפה דמחפה מיב משום  
זרע: אחר"כ. א"א פ"חיים  
הוא"י והוי א"ביו דם ציפור. אס  
היה דם ציפור כמקום חרישה  
וככ"ג שחא היה מנקש עפר אחר  
יעג הדס או שטטש ע"י מים ולא  
יקום מצות כסיו וגם מיירי שאין  
יכול לקפלו ולטלו ולא לא כן לא  
שייך כהן לידמי עשה לא תעשה  
דקאמר ר"ל [בשבת] (דף ק"ג.) כל  
מקום שאחמה מולא עשה ולא תעשה  
אס אמה יכול לקיים שיהיה מוטב  
אס לאו ידעה עשה לא תעשה:  
כאבניס מקורחות. פ"י רכות  
שקן ראיית לוריעה

גליון הש"ס

ואת אשר תבשלו בשלו וכו'ן דלאו מומון הוא והכתוב קראו הכנה  
הוא לה מלאכה ועבר עליה משום לא תעשה כל מלאכה: בעלי.  
שאלמי: מאפר. אהו ומוקלס הוא שאינו נכנס ליישוב ימים רבים:  
סמיד. עולה של ציבור: מהו. לקרב: שה ולא את הככור.  
מתמימא היא ודכשה קרא דייחוקאל (מה) גבי אבית ושה אחת  
מן האלן מן המאמים משמקה ישראל: שה ולא את הככור.  
דשה משמע עינא רחוי להיות בין זכר בין נקבה דכילן ככלל  
שה וככור אינו אלא זכר: ולא מעשר. דמעשר כהמה אינו  
רחוי להקריבו לקרבן אחר והכי משמע אחד שיהא לבד ולא זה  
שאינו נא אלא מכלל עשרה: מן האלן. ולא כל האלן מיעוטא  
הוא להוינא.